

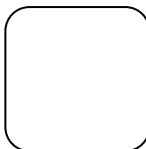
Heb je ons vandaag zien werken?

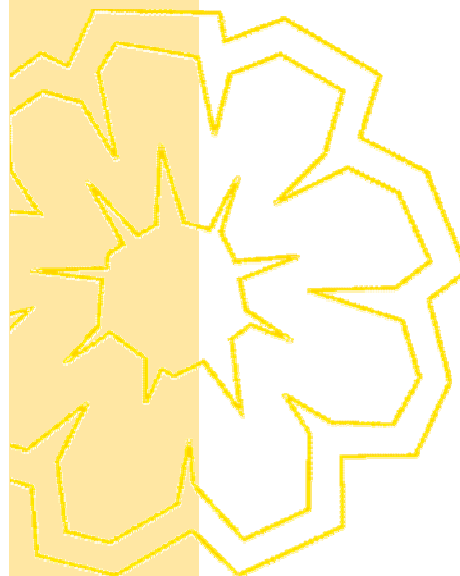
Wat waren we aan het doen?

Er is een klusje dat je mag uitproberen. Zoek de kruitwagen en probeer er een stukje mee te rijden. De kruitwagen vind je bij de open schuur achter de boerderij. Gelukt? Plak dan hier je kruitwagenplaatje.

MILIEU EDUCATIE CENTRUM
Gennep Parken

VERZORGEN

60 minuten
Groep 3/4

Dit boekje is van: _____

MILIEU EDUCATIE CENTRUM

VERZORGEN

Hallo,

Je bent hier op een echte boerderij! Op onze boerderij wonen veel kippen, koeien en meestal ook varkens. Het kost veel tijd om al die dieren goed te verzorgen. We houden hier kippen vanwege de eieren en we hebben koeien om ze te kunnen melken. Van de melk maken we zelf kaas, hiermee verdienen we ons geld. Vandaag leer je een heleboel over de verzorging van boerderijdieren. Je mag overal rondkijken. Veel plezier!

De boer en de boerin.

Benodigheden per leerling:

Schrijfplankje, potlood en stickervel

Meer informatie:

Milieu Educatie Centrum
Gennepweg 145
5644 RS Eindhoven
Tel. (040) 2594700
www.mecehv.nl

8. Werken op de boerderij

Plaats: Open schuur achter de boerderij

Tijd: 15 minuten

Boerengezinnen werken meestal hard. Vaak werken de kinderen ook al mee. Hieronder staan allerlei klussen die op deze boerderij gedaan moeten worden. Bij welke klussen gebruiken we een machine? Streep het foute antwoord door.

Melken	Ja	Nee
Eieren verzamelen	Ja	Nee
Kippenhok schoonmaken	Ja	Nee
Kaas maken	Ja	Nee
Koeien naar de wei brengen	Ja	Nee
Helpen als een koe een kalf krijgt	Ja	Nee
Gras inzaaien	Ja	Nee
De dierenarts ontvangen	Ja	Nee
Gras maaien	Ja	Nee
Graan oogsten	Ja	Nee
Land ploegen (omspitten)	Ja	Nee
Mest op het land verspreiden	Ja	Nee
Dieren voeren	Ja	Nee
Dingen repareren	Ja	Nee

Als jij boerendochter of boerenzoon zou zijn, welk klusje zou je dan het liefst doen? Trek een lijntje van het leukste klusje uit de lijst naar het plaatje hiernaast.

7. De melkstal

Plaats: Potstal

Tijd: 10 minuten

Je snapt nu dat we best druk zijn met het voeren van al die dieren. Maar er is nog een hoop meer te doen op de boerderij. 's Morgens vroeg, als de meeste mensen nog in bed liggen, zijn wij al op. De koeien moeten gemolken worden.

Kunnen jullie ontdekken waar dat in de stal gebeurt?

Hoeveel koeien kunnen hier tegelijk gemolken worden?

We melken de koeien twee keer op een dag. Als de koe binnenkomt, wordt de uier goed schoongemaakt. Hoeveel spenen heeft de uier?

Na het schoonmaken hangen we een melkstel aan de spenen van de uier. Zo wordt de melk uit de spenen gezogen, net alsof een kalfje er melk uit drinkt. Vaak geven we meteen wat krachtvoer aan de koe. De melk gaat door slangetjes en buizen naar een tank. Daar wordt de melk koel bewaard. We gebruiken de melk om kaas te maken. Vroeger molken de boeren met de hand. Dat was erg veel werk, de boeren hadden hulp nodig om alle koeien op tijd te melken. Met de melkmachine gaat het melken sneller.

1. Huisdieren

Tijd: 5 minuten

Heb je zelf een huisdier?

Wie geeft jouw dier te eten en te drinken?

Wie maakt het hok schoon?

Heb je jouw dier wel eens naar de dierenarts gebracht?

2. Gras

Plaats: weiland

Tijd: 5 minuten

Ga eens kijken bij het weiland.

's Zomers brengen we de koeien elke ochtend naar het weiland toe. De koeien lopen dan langs een paadje en moeten soms ook het fietspad oversteken. De koeien mogen maar een paar dagen in dezelfde wei staan. Dan is het gras op en brengen we ze naar een andere wei. Weet je hoe een koe het gras eet? Ze slaat haar tong om een pluk gras en ze trekt het los.

Sla je hand om een pluk gras heen en probeer het maar eens los te trekken!

Het lukt de koe pas goed als het gras 10 cm is, of langer. Kijk eens naar het gras in het weiland. Kunnen de koeien hier grazen?

Op een zomerse dag kan een koe wel 60 kilo gras eten!

Hoe zwaar ben jij?

Eet een koe meer of minder gras dan jouw gewicht?

Klaver is erg gezond, lekker voor een koe en goed voor de bodem. Daarom zaaien we behalve zaad voor gras ook vaak wat zaad voor klaver.

Kun je een klaverblad vinden? Je mag het hier met een stickertje vastplakken.

Plak hier het klaverblaadje

6. Vuilnisvarkens

Plaats: Varkensstal

Tijd: 5 minuten

Op deze boerderij hebben we meestal ook een paar varkens.

Kun je de varkensstal vinden?

ja / nee

We kopen de varkens als ze nog maar twee maanden oud zijn. Ze wegen dan 25 kilo. Is dat meer of minder dan jij weegt?

meer / minder

We verkopen de varkens 9 maanden later dan zijn ze bijna 1 jaar oud. Ze wegen dan 120 kilo. Om zoveel te groeien moeten de varkens veel eten. Het zijn echte vuilnisvarkens. We voeren de varkens wei, daar zijn ze dol op. Wei is afval van het kaasmaken. Verder krijgen ze speciaal graan te eten dat we moeten kopen.

5. Kippen en korrels

Plaats: Kippenhok

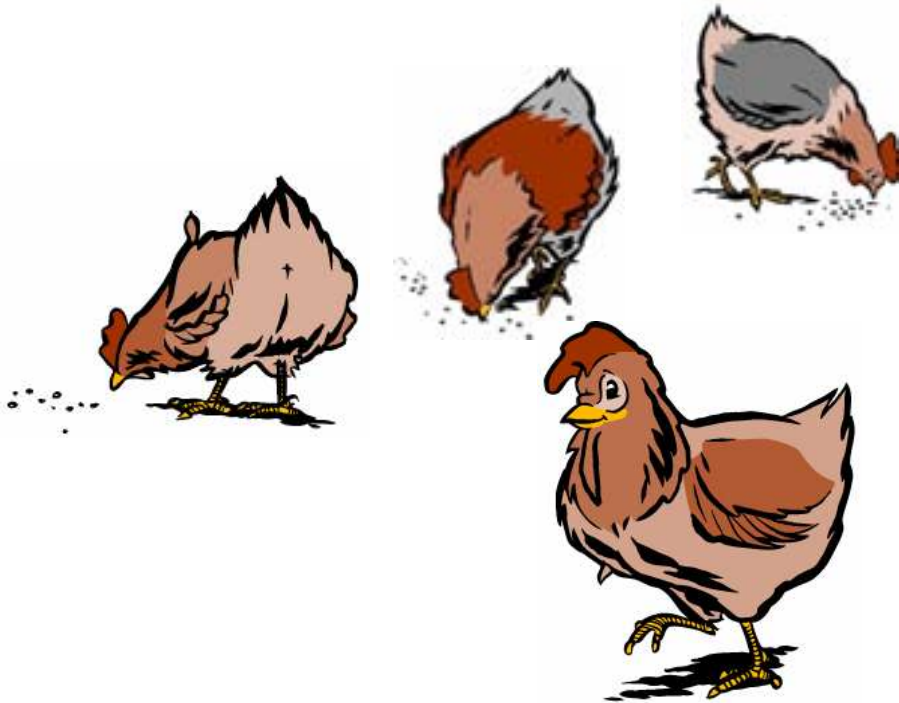
Tijd: 6 minuten

Kippen krijgen meel en granen te eten. Daar zitten allerlei stoffen in die goed zijn voor de kippen. Kippen vinden het prettig om hun eten bij elkaar te scharrelen, dan hebben ze wat te doen. Het meel doen we in de voerbakken.

Hoe denk je dat we het graan aan de kippen geven, los gestrooid of in voerbakjes?

Denk je dat we de kippen ook water moeten geven?

3. Hooi

Tijd: 5 minuten

Als het in de herfst kouder wordt, groeit het gras niet meer. Gelukkig kun je gras bewaren door het lang te drogen. Dan heet het hooi.

Als we hooi gaan maken dan hangen we eerst een grote maaimachine achter de tractor en rijden zo over het weiland.

Het afgemaaide gras moet een paar dagen goed drogen en iedere dag geschud worden. Dan harken we het hooi met een andere machine bij elkaar en brengen het naar de boerderij.

In welk seizoen denk je dat we hooi maken? In de zomer of de winter?

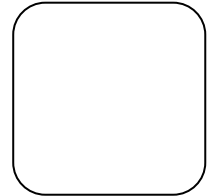

zomer / winter

Aan welk jong dier denk je dat we dit hooi voeren?

Plak hiernaast het juiste plakplaatje.

Weet je wat het verschil is tussen hooi en stro?

4. Kuilgras

Plaats: opslag kuilgras/sleufsilo

Tijd: 12 minuten

Er is nog een manier om gras te bewaren. Ook hierbij maaien we eerst het gras, alleen hoeft het nu wat minder lang te drogen. We schuiven met een tractor het gedroogde gras op een enorme hoop in de betonnen bak achter de stal. Deze betonnen bak noemen we ook wel een sleufsilo. Vroeger werd het gras in een kuil gelegd, daarom noemen boeren het nog steeds 'kuilgras'. We rijden met de trekker een paar keer over de berg kuilgras heen. Er moet zo weinig mogelijk lucht tussen de grassprietjes achterblijven. Dan dekken we de berg af met een groot stuk plastic. Na een paar weken wordt het gras vanzelf een beetje zuur. Het zure kuilgras blijft maandenlang goed, zonder dat er schimmel op komt. Als de koeien honger hebben en er buiten geen gras meer is? Dan trekken we het plastic van de berg en snijden een paar blokken kuilgras af. Het is belangrijk dat er geen gaatjes in het plastic komen. Je mag er dus nooit op klimmen.

Achter de potstal ligt meestal een bult kuilgras. Zoek de bult maar eens op en neem wat kuilgras in je hand. Doordat kuilgras een beetje zuur is kan het beter worden bewaard.

Zoek de berg met kuilgras.

Hoe zorgen we ervoor dat het plastic niet wegwaait?

Ruik je de zure lucht?

ja / nee

Wordt zuur vaker gebruikt om eten te bewaren?

	Gras	Hooi	Kuilgras	Stro
Zoek een sprietje en plak het met een sticker vast				
Is het wintervoer of zomervoer?				
Waar is het van gemaakt?				

